

Handläggare: Peter Svensson
Telefon: 08-508 14 031

Till
EnskedeÅrsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse med bokslut 2006

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse med bokslut 2006 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige och revisionskontoret.
2. Ombudgetering av 2,7 miljoner kronor för stimulansbidrag som inte utnyttjats söks hos kommunstyrelsen.
3. Kvalitetsredovisningen för de pedagogiska verksamheterna överlämnas till utbildningsnämnden.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Leif Fransson
Chef ekonomi- och stadsmiljöavdelningen

Ingrid Friberg
Chef utföraravdelningen
funktionshindrade,
tf chef socialtjänstavdelningen

Kristina Goldring
Chef beställaravdelningen
äldre och funktionshindrade

Katharina Norström
Chef avdelningen förskola och skola

Lena Rabe
Chef personal- och serviceavdelningen

Lena Rosdahl
Chef utföraravdelningen äldre

Ärendets beredning

Förslag till verksamhetsberättelse och bokslut 2006 för Enskede-Årsta stadsdelsnämnd har handlagts av ekonomi- och stadsmiljöavdelningen i samarbete med förvaltningens övriga avdelningar.

Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 2007-01-30.

Sammanfattande analys av nämndens verksamhet och ekonomiska utfall

Sammanfattande analys

Nämnden uppfyller kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Arbetet med att minska barngrupperna inom förskolan har fortsatt och barnomsorgsgarantin har uppfyllts. Fem paviljonger med tio avdelningar har öppnat i Årsta, Johanneshov och Stureby. En uteverksamhet med två avdelningar har startat i Enskede. Ytterligare två avdelningar har skapats i Årsta.

Skolorna har fokuserat på elevernas språk- och matematikutveckling. Alla skolor, förutom en, har ökat andelen elever som uppnått kunskapsmålen för gymnasiebehörighet. Alla områden i stadsdelen har nu en träffpunkt för ungdomar. Under året har förvaltningen satsat på kultur, aktiviteter, kost och måltidsmiljö för äldre.

Sjukfrånvaron bland medarbetarna har fortsatt att minska och uppgår till 9,7 %, vilket är 1 % lägre än år 2005.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Stadens mål om att halvera antalet personer med ekonomiskt bistånd har inte nåtts. Alla flyktingar har erbjudits en individuell planering för introduktionen. Fokus har varit att individen så snabbt som möjligt ska bli självförsörjande och etablera sig i samhället. Samarbetet med arbetsförmedlingen har intensifierats.

Parkinvesteringar har gjorts i området, i första hand har parklekar rustats upp och handikappanpassats. Städinsatserna i området har även intensifierats. Förvaltningen har vid inköp eller leasing av bilar valt miljöbilar eller elhybrider.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

För varje verksamhetsområde har handledningar med mål, nyckeltal, checklistor och råd arbetats fram. I upphandlingar har miljökrav ställts. Förvaltningen har miljömärkt el och enheterna har åtaganden om hur de sparar energi för att få en mer hållbar energianvändning.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Barn och ungdomar har varit i fokus för stadsdelsförnyelsen i Östberga. Flera satsningar har gjorts i förskolor, skolan och fritidsgården. Förskolor och skolor har arbetat med jämställdhet ur ett genusperspektiv. Tillgängligheten för personer med funktionshinder har beaktats i all planering av verksamhetslokaler.

Ta ansvar för ekonomin

Nämnden visar, efter ombudgeteringar och avsättning till resultatfond, ett överskott på 16 miljoner kronor jämfört med budget för år 2006. De pedagogiska verk-

samheterna visar ett överskott, vilket till stor del beror på minskade lokalkostnader. Vissa utförarenheter inom äldreomsorgen visar ett fortsatt underskott.

Nämndens arbete under året

Nämndens sammansättning

Nämnden har bestått av 13 ledamöter och 13 ersättare.

Ledamöter: 1 ordförande (vänsterpartiet), 1 vice ordförande (kristdemokrater), 5 (socialdemokrater), 1 (miljöpartiet), 3 (moderater) och 2 (folkpartiet). Valet medförde byte av ordförande och vice ordförande i november.

Ersättare: 1 (vänsterpartiet), 1 (kristdemokrater), 5 (socialdemokrater), 1 (miljöpartiet), 3 (moderater) och 2 (folkpartiet).

Antal sammanträden

Nämnden har haft tretton sammanträden under året. Information om sammanträdena har annonserats i Mitt i Söderort, på anslagstavlorna i stadsdelsområdet samt på nämndens webbplats. De flesta frågor och synpunkter från medborgarna har rört närmiljön, parkunderhåll, trafiksituation, nybebyggelse samt ekonomi- och personalresurser i verksamheterna. Många frågor har haft anknytning till ärenden på dagordningen. Antalet närvarande har varierat från några till ett 35-tal personer.

Viktiga ärenden

Förutom verksamhetsplan, tertialrapporter och verksamhetsberättelse, medborgarförslag och remisser har nämnden bland annat beslutat om följande ärenden:

- bidrag till projekt inom stadsdelsförnyelsen i Östberga.
- detaljplaner för bostäder vid Sandfjärdsgatan, Tussmötevägen i Östberga, Skolvägen 4 och Årstavägen-Åmänningevägen-Siljansvägen.
- fastställande av enheternas kvalitetsgarantier.
- uppföljning av den nya förskoleorganisationen.
- inrättande av annexförskola vid Valla torg 53 och uppförande av förskolepaviljong vid Sandfjärdsgatan 28.
- handlingsplan för resursenheten – ungdomsverksamhet.
- bostad med särskilt stöd för funktionshindrade i Enskededalens servicehus.
- bidrag till föreningar som vänder sig till äldre och funktionshindrade.
- inriktningsbeslut för arbetsverksamheter för personer med psykiska funktionshinder.
- utvärdering och förändring av hemtjänstens organisation.
- utökad fixartjänst samt utökning av träfflokaler.
- inrättande av somatisk dagvård vid Stureby vård- och omsorgsboende.
- inrättande av biblioteksråd.

Social delegation

I januari valde nämnden ledamöter och ersättare till social delegation. Delegationen, som har haft nitton sammanträden, behandlar ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild person.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Ge alla barn och unga en bra start i livet

Förskola, skola och skolbarnsomsorg

Barngruppers storlek

Arbetet med att minska barngrupperna har följt planen. I tertialrapport 1-2003 redovisades ett snitt på 16,3 barn. I tertialrapport 2-2006 redovisades att barngruppernas storlek hade minskat med två barn till 14,3 per avdelning på totalt 113 avdelningar.

Barnomsorgsgarantin

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under året. För att möta det förväntade behovet har fem paviljonger med tio avdelningar öppnat i Årsta, Johanneshov och Stureby. I Enskede har en uteverksamhet med två avdelningar startat. Årstagårdens förskola har utökat verksamheten med en avdelning och en avdelning har startat i en om-disponerad lokal på Storsjövägen 17.

Kunskap och lärande

Alla skolor utom Årtaskolan har under året ökat andelen elever som uppnått kunskapsmålen för gymnasiebehörighet, jämfört med år 2005. Totalt har skolorna ökat andelen med 2 %, från 87 % till 89 %. Andelen elever i skolår 9 med minst betyget G i alla ämnen var vårterminen 2006 89,2 %, jämfört med 87,9 % år 2005.

Verksamhet för barn och ungdom

Icke-kommersiella mötesplatser

Alla områden i stadsdelen har nu en träffpunkt för ungdomar. Det finns fritidsgårdar i Dalen, Årsta och Östberga och caféverksamheter i Enskede skola och Sturebyskolan. Sedan september har alla fritidsgårdar öppet en lördagskväll per månad enligt ett schema och Enskede Träffpunkt har en tjejkväll varannan vecka.

Kvalitetsredovisning inom de pedagogiska verksamheterna

Normer och värden

Förskolorna har haft fokus på genus- och värdegrundsarbete. Barnen och föräldrarna är generellt sett trygga och nöjda med verksamheterna. Ett utvecklingsområde är att dialogen med barnen fördjupas ytterligare och samarbetet med föräldrarna vidareutvecklas. Skolorna har arbetat med värdegrundsfrågor, genus och jämställdhet och upprättat likabehandlingsplaner. Det gemensamma uppdraget att arbeta med trygghet, normer och värden överlag utförs väl av medarbetarna, men det finns alltså utvecklingsområden.

Lärande och utveckling

Förskolorna och skolorna har haft språkutveckling och det matematiska tänkandet som en röd tråd i sitt arbete. Stor vikt har lagts vid att utveckla den pedagogiska dokumentationen, som kan bli ett ännu tydligare verktyg för att ge föräldrarna ökad insyn i barnets lärande och vardag. Skolornas arbete med kurs- och individuella utvecklingsplaner har intensifierats.

Inflytande

Under höstterminen startade alla förskoleområden barnråd i samarbete med skolan. Alla femåringar har svarat på en enkät om kvalitet och trivsselfrågor.

Ett utvecklingsområde är att verksamhetens mål och innehåll tydliggörs ännu mer för föräldrarna. Skolverket har haft inspektioner på alla skolor och påpekar att eleverna överlag har stort inflytande, men att skolorna inte har kommunicerat det tillräckligt.

En mer omfattande sammanfattning av förskolornas och skolornas kvalitetsredovisningar finns i bilaga 4.

Sommarkollo och dagkollo

Vid ansökningstidens utgång hade 401 barn sökt kolloplats. Av dessa tackade 41 barn nej eller var inte behöriga att söka och 360 barn fick kolloplats. År 2005 skickades 622 ansökningar in, 119 tackade nej och 503 fick plats.

Som ett komplement till sommarkollo har förvaltningen arrangerat två dagkollon, Simpvik och Sävsnäs på Gålö. Under sommaren deltog totalt 1 222 barn vid Simpvik och 304 barn, ungdomar och föräldrar vid Sävsnäs.

Äldreomsorg

Utevistelse och kulturella upplevelser

Under året har förvaltningen satsat på kultur, aktiviteter, kost och måltidsmiljö för de boende inom äldreboenden och hemtjänst.

De boende har erbjudits utevistelse utifrån önskemål och möjligheter, bland annat promenader och att sitta ute och dricka kaffe i närliggande park. Inom äldreboendena har antalet utevistelser redovisats. Under sommaren har feriearbetande ungdomar bidragit till att öka möjligheterna till utevistelse för de äldre. Inom hemtjänsten har beslutade insatser om utevistelse och promenad följts upp och avvikelser dokumenterats.

Alla traditioner och högtider har uppmärksammas. Underhållning har erbjudits kontinuerligt inom äldreboendena. Kontaktpersonen har ansvar för att den boende får en god och innehållsrik dag. Arbetsterapeut har gett stöd till medarbetarna i arbetet med daglig stimulans och sysselsättning för att förbättra livskvaliteten för de äldre.

Under våren har temaeftermiddagar arrangerats varje vecka med kaffe och musikuppträdande på Stureby vård- och omsorgsboende. Pubafton för anhöriga och boende har ordnats i restaurangen. Midsommarfest anordnades i samverkan med förskolan Globenkulan. Foajén i entréplanet har inrättats till "Minnenas rum". I samarbete med Vantörs församling har diakonen startat en minnesgrupp för de boende. Anhöriga och närstående har bjudits in till en samtalsgrupp "Fånga stunden".

Vuxenskolan har haft musikstunder på äldreboendena en gång per vecka. Teatergruppen Läderlappen från Stadsteatern har också gett föreställningar. På Åsens vård- och omsorgsboende har kulturprogram genomförts varje månad, exempelvis gymnastik, bingo, sång och filmvisning.

Öppen daglig verksamhet

Röda rummet, en dagverksamhet för äldre med begynnande kognitiv svikt, har startat i liten skala med aktiviteter en förmiddag i veckan. Verksamheten har i första hand vänt sig till boende på Enskededalens vård- och omsorgsboende. Syftet har varit att bryta ensamhet och isolering för äldre samt fungera som avlastning för anhöriga.

Årstaprojektet och ÅrstaPaviljongen med fixartjänst, friskvård och sociala insatser har vänt sig till äldre i Årsta. I lokalen på Hjälmarvägen 37 har äldre bland annat erbjudits gruppverksamhet, öppna träffar, promenader och underhållning. Delar av verksamheten, i första hand fysiska aktiviteter och kulturevenemang, fortsätter under år 2007. Fixartjänsten har permanentats.

Knuten är en öppen social dagverksamhet för äldre som bor i Enskededalens och Åsens vård- och omsorgsboenden samt omkringboende i stadsdelen.

För att tillgodose behovet av dagvård har Tussmöteträffen, en biståndsbedömd dagvårdsverksamhet för äldre med somatiska sjukdomar, startat på Stureby vård- och omsorgsboende.

Under hösten har IT-Surf för seniorer erbjudits äldre i Östberga under några timmar per månad. Surfen med ett tiotal deltagare har varit uppskattad.

Kost

En policy för måltids- och näringsfrågor i vård- och omsorgsboende har antagits av nämnden. Riktlinjer för hur kraven på måltidssituationer ska uppfyllas har utarbetats. Arbetet med att ständigt förbättra måltiderna har fortsatt tillsammans med kostrådet på varje äldreboende.

Våningsmatsalarna på Enskededalens vård- och omsorgsboende har gjorts trivsammare och blivit öppna dagrum där de boende kan umgås och lyssna på musik,

spela spel och även äta ett lättare kvällsmål. I våningsmatsalarna har underhållning erbjudits en gång i veckan.

Ett flertal kostprojekt har genomförts inom äldreboendena. Fokus har varit måltidsmiljön och att tillräcklig tid avsätts för måltiden. Helgdagar har särskilt uppmärksammats.

Stureby centralkök har erbjudit ett varierat och näringsriktigt utbud av måltider samt ett brett utbud av specialkost och dietkost för äldre. Nya menyer har tagits fram och hel- och halvfabrikat har till viss del ersatts med hemlagad mat.

Ett kostprojekt har genomförts vid Årsta hemtjänst. Pensionärer som bor på fem gatuaadresser i Årsta har erbjudits möjlighet att få enklare matlagning, sällskap vid måltiden eller matlåda från en lokal restaurang.

Samverkan med frivillig- och äldreorganisationer

Förvaltningen har samarbetat med olika organisationer och pensionärsföreningar kring aktiviteter för att bryta isoleringen hos äldre, exempelvis genom promenader, besök i hemmet och ledsagning.

Förvaltningen har under tre år arbetat uppsökande och erbjudit anhängvårdare en studiecirkel i samarbete med Röda korset. Inbjudan har skickats ut till ett tjugotal anhängvårdare. Studiecirkeln, som arrangerats vid 6-7 tillfällen, har varit förlagda till Knuten i Enskededalen och Årstapaviljongen i Årsta. På det sättet har förvaltningen visat på möjligheterna att anhängvårdare och vårdbehövande kan delta i de olika aktiviteterna.

Aktuella biståndsbedömningar

Under året har de flesta ärendena nyrövats. Biståndshandläggarna har intervjuat den enskilde om hur insatserna utförts, vilket sedan redovisats till respektive enhet. Den enskildes beslut är därigenom aktuellt och utförs enligt önskemål.

Under året inkom arbetsplaner för alla brukare i de båda servicehusen och Stureby vård- och omsorgsboende. Från hemtjänsten inkom arbetsplaner för cirka 15 % av brukarna och från privata hemtjänstutförare endast ett fåtal. Biståndshandläggarna har granskat att planerna överensstämmer med beställningen och att den enskilde fått framföra sina önskemål om utförandet.

Utredningar och domar

Under året kom 35 domar. Av dessa avskrevs nio, eftersom några i efterhand beviljats biståndet på grund av högre omvårdnadsbehov och några äldre har återkallat sin överklagan eller avlidit. Tre domar gick stadsdelsförvaltningen emot. Dessa gällde särskilda boenden, varav en inte har kunnat verkställas. Skälet är att de sökande fått flera erbjudanden om servicehusboende, som de tackat nej till.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Barn och ungdom

Respektfullt bemötande och god omsorg

De individuella planerna har följts upp genom föräldrasamtal och personalkonferenser för att barnen ska bemötas respektfullt och få god vård, omsorg och service.

Inflytande

Barnen har under året fått utökade möjligheter att påverka vilka aktiviteter de vill göra under dagen.

Individuella handlingsplaner

Personalen har under året deltagit i utbildning i dokumentation. Utbildningen har bidragit till ökade kunskaper, vilket inneburit förbättrad kvalitet på handlingsplanerna.

Aktuella biståndsbedömningar

Under året har nyprövningar genomförts till 98 %. Biståndshandläggarna har intervjuat den enskilde om hur beslutade insatser utförts, vilket sedan redovisats till respektive enhet. Den enskildes beslut är därigenom aktuellt och utförs enligt önskemål.

Från privata utförare har inga arbetsplaner kommit in under året. Från utförare i egen regi har sju arbetsplaner skickats in.

Utredningar och domar

Åtta domar i enskilda ärenden kom under året. En dom var ett delvis avslag på korttidsboende och bifall till avlösarservice. Länsrätten avvisade yrkandet att bevilja korttidsboende på ett speciellt boende som den enskilde önskade. Två domar gick stadsdelen emot och handlade om personlig assistans och utökad ledsagarsservice. Alla domar är verkställda.

Vuxna

Respektfullt bemötande och god omsorg

Att brukaren har bemötts respektfullt och fått god vård, omsorg och service har följts upp i de individuella planerna och stöd- och servicemapparna samt vid personalkonferenser.

Inflytande

Verksamheterna har arbetat aktivt för att utveckla den enskildes möjligheter att delta i planeringen av den egna omsorgen. Arbetsplaner har upprättats. Personalen har arbetat med individuellt anpassad kommunikation för att öka brukarens inflytande över sitt dagliga liv.

Att enheterna når sina mål har utvärderats genom egenutvärdering samt intervjuer med de funktionshindrade. De individuella handlingsplanerna har setts över under året.

Inom de dagliga verksamheterna har brukarna erbjudits medarbetarsamtal. För att ytterligare stärka brukarnas inflytande finns ”verkstadsklubbar” som är en form av intresseförening för att ta tillvara allas önskemål. Metodböcker har arbetats fram för att säkerställa att aktiviteterna genomförs på ett likartat sätt, oavsett vem som handleder brukaren.

Brukarinflytandet på gruppboendena har främst skett genom systemet med ”Min konferens”. Det är uppföljningsmöten med fokus på insatser, måluppfyllelse och diskussion om nya mål utifrån den boendes behov och önskemål.

Individuella handlingsplaner

Ett aktivt arbete har pågått för att utveckla de individuella handlingsplanerna. Alla medarbetare har erbjudits utbildning och information om dokumentation enligt LSS och SoL.

Utredningar och domar

Under året kom 13 domar. En dom gällde ett delvis avslag av ledsagning, länsrätten beviljar ledsagning i begränsad omfattning. En dom återkallades eftersom personen flyttat till vanlig bostad och inte ville ha särskilt boende. Fem domar var i enlighet med stadsdelens beslut och sex domar gick stadsdelen emot. De sex gällde ansökan om särskilda boendeformer, dagverksamhet, ledsagning och kontaktperson. Avslagen som gällde boende berodde på att behovet inte kunde tillgodoses inom tre månader. I avvaktan på domen gjordes åtgärder för att hitta lämpligt boende. En dom är inte verkställd, eftersom den enskilde tackat nej till det boende som erbjudits.

Från privata utförare har nio arbetsplaner kommit in under året. Från utförare i egen regi har 31 arbetsplaner kommit in.

Individ- och familjeomsorg

Barn och ungdom

Barn- och ungdomsenheten har haft 423 utredningar i familjer under året. Det kom in 328 anmälningar om barn i åldern 0-19 år som får illa. De anmälningar som inte utretts har stannat vid en förhandsbedömning. Antalet fullföljda omhändertaganden enligt LVU var 6 jämfört med 13 under år 2005.

Utredningar och domar

Under året kom 26 domar från länsrätten om LVU (lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) i enskilda ärenden samt 6 domar från kammarrätten. Ingen dom gick emot stadsdelsnämndens beslut.

Två klagomål har riktats till länsstyrelsen och ett asylärende har varit föremål för granskning. Länsstyrelsen har riktat kritik mot brister i handläggningen i ett ärende och gett förvaltningen kritik för att inte ha inlett en utredning i asylärendet.

Ungdomars drogvanor

Andelen ungdomar i Enskede-Årsta som röker, dricker sig berusade, dricker folköl en gång i månaden eller mer och/ eller som använder narkotika har minskat enligt drogvaneundersökningen 2006 jämfört med år 2004. Störst är minskningen bland ungdomar som dricker folköl en gång i månaden eller mer. Minskningen för pojkar är 11 % och för flickor 17 %.

Rörligt team

Under kvälls- och nattetid har det rörliga teamet på ett flexibelt sätt arbetat för att ge stöd till psykiskt funktionshindrade personer. Genom stödet har personerna klarat att fortsätta att bo i egen bostad och inte behövt sluten vård.

Missbruk

Vuxna

Inom insatser för vuxna med missbruksproblem har 52 personer fått stöd- och omvårdnadsboende, 16 personer behandling på behandlingshem, 15 personer boende på härbärge och 10 personer kontaktperson. Under året har 4 personer vårdats med stöd av LVM. I genomsnitt har 120 personer haft insatser i form av boendestöd eller social rehabilitering. Cirka 70 personer har deltagit i arbetsverksamheter, varav 32 med bistånd från beställaravdelningen. I förvaltningens särskilda boende har 13 personer bott.

STAN-programmet

Under året har stadsdelsförvaltningens handlingsplan för alkohol- och drogförebyggande arbete reviderats. Personalen vid fem av stadsdelens skolor har erbjudits föreläsning av Precens. Föräldrar till barn i skolår 6-9 har vid Enskede skola genomgått ett alkohol-och drogförebyggande program, ÖPP (Örebro preventionsprogram). Två föreläsningar samt fortbildning i metodutveckling av det drogförebyggande arbetet för fritidsgårdspersonal har genomförts. Inför valborgsmässohelgen genomfördes också en anti-langningskampanj. Alla elever i skolår 6-9 har fått Ungdomens Nykterhetsförbunds informationskalender 2006-2007 med riktad information från stadsdelsförvaltningen.

När det gäller tillsynen av folköl och tobak har tre inköpsstudier av folköl gjorts i 29 butiker i stadsdelen. Vid första tillfället sålde 34 % av handlarna folköl utan att begära legitimation. Vid andra tillfället sålde 31 % och vid det tredje tillfället 22 %. En butik sålde öl vid alla tre tillfällena och sju butiker sålde öl vid två tillfällen. Förvaltningen har öppnat tillsynsärende för dessa åtta och stadsdelsdirektören eller nämnden kommer att ta ställning till sanktioner enligt 21 § 7 kap alkohollagen. Handlarna har fått ta del av resultaten och erbjudits utbildning i aktuell lagstiftning.

Insatser för flickor och kvinnor i riskzonen

Ungdomsmottagningen har erbjudit stödgrupper till flickor som blivit utsatta för hot eller våld, så kallade pep-grupper. En fältassistent och en diakonissa från Enskede församling har träffat en tjejgrupp under hela året. Normalt träffas gruppen vid femton tillfällen. Gruppverksamheten har utvärderats genom så kallade fokusgrupper och genomgående fått ett positivt omdöme från deltagarna.

Utredningar och domar

Under året kom tre domar från länsrätten och en från kammarrätten om LVM (lag om vård av missbrukare i vissa fall). Ingen dom gick emot stadsdelsnämndens beslut. Tre domar gällde bistånd enligt socialtjänstlagen. I två domar fick den enskilde inte rätt till vård på ett bestämt behandlingsställe medan den enskilde i en dom fick rätt till vårdavgifter.

Stöd och service till personer med psykiska funktionshinder

Personer har kunnat erbjudas sysselsättning vid arbetsverksamheterna, som textil- och pappersverkstad, bageri och restaurang. Under våren gjordes en inventering av brukarnas intressen och behov. Volym och inriktning motsvarade i stort de behov som efterfrågades. Målsättningen har varit att tillgodose brukarnas behov inom ramen för förvaltningens arbetsverksamheter. Under hösten har ett förändringsarbete påbörjats för att bättre kunna möta ungas behov.

Projekt

Social rehabilitering

Projektet ”Social rehabilitering” har avslutats under året. Det har resulterat i ett delvis nytt arbetssätt med individuellt utformade rehabiliteringsinsatser för personer med psykiska funktionshinder. Arbetsmodellen har förankrats i den ordinarie verksamheten.

Mottagning för unga vuxna

Förvaltningen har, tillsammans med landstingets psykiatri, barn- och ungdomspsykiatri samt Vantörs stadsdelsförvaltning, startat en mottagning för unga med stöd av ”Miltonpengar”. Målgruppen är unga vuxna med begynnande psykiska problem. Målsättningen är att nå dessa tidigt och underlätta övergången till vuxenpsykiatri. En utvärdering av verksamheten gjordes under hösten. Den visar att kunskapen om samverkansparterna har ökat, vilket lett till att samverkan kring andra målgrupper också förbättrats.

Medarbetarna

Kompetensförsörjning

Äldre medarbetare

Under hösten genomfördes tre fokusgrupper med medarbetare i åldern 55-60 år inom förskola, äldreomsorg och administration. Syftet var att fånga upp medarbe-

tarnas syn på sitt fortsatta yrkesliv. Gemensamt var att medarbetarna ville fortsätta i sitt yrkesområde och inte ha andra arbetsuppgifter de sista arbetsåren. Inom äldreomsorgen framfördes önskemål om mer varierade uppgifter, som till exempel mentorskap och internutbildning i bemötande. Det framfördes också att fasta tider måndag till fredag skulle vara positivt.

Inom förskola diskuterades vikten av att ta tillvara de äldre medarbetarnas kompetens. Ett sätt skulle vara att låta äldre medarbetare fokusera på vissa arbetsuppgifter fria från dagliga planeringsfrågor. Medarbetarna vill däremot inte arbeta mer med administrativa arbetsuppgifter utan tvärtom fokusera mer på arbetet med barnen.

Inom administration framfördes att medarbetarna även fortsättningsvis vill ha intressanta, kvalificerade och utvecklande arbetsuppgifter. En viktig faktor är att få förtroende att planera sin arbetstid, både dagligen och över året.

Yngre medarbetare

Under våren genomfördes en fokusgrupp med medarbetare under 30 år för att fånga upp deras synpunkter på en attraktiv arbetsplats. De viktigaste kännetecknen var: inflytande, engagerad chef och en tydlig organisation med fungerande kommunikation.

Under året tog förvaltningen emot drygt hundra lärarstudenter från Lärarhögskolan i Stockholm inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). För nya studenter arrangerades tre partnerområdesdagar, där olika verksamheter inom förvaltningen presenterades. Detta är ett sätt att marknadsföra Enskede-Årsta som en framtida arbetsgivare för studenterna.

Ledarutveckling

Under året har chefsforum arrangerats vid elva tillfällen. Förutom allmän information från ledningen har huvudtemat varit hälsa och ledarskap. Teman som tagits upp är bland annat delaktighet och inflytande, innehåll och struktur för arbetsplats-träffar, ökad frisknärvaro, handikappolitiskt program, Vision Stockholm 2030 samt nya livsmedelslagen. Stadens ledarstrategi och personalpolicy har behandlats vid olika tillfällen. Under hösten hölls en halvdag med mytodrama under rubriken ”Vad kan Shakespeare lära oss om ledarskapets kärnfrågor”.

Chefs- och ledarutveckling

Under våren avslutades den femte omgången av ledarskapsutbildningen ”Det personliga ledarskapet”. Nytt var att både enhetschefer och biträdande enhetschefer deltog. I slutet av november startade en ny omgång med i stort sett samma upplägg som den tidigare och med en mixad grupp med totalt 16 deltagare.

Biträdande enhetschefer inom Stureby vård- och omsorgsboende har erbjudits utbildning i ledarskap, ekonomi och personaladministration. Enhetschefer och biträdande enhetschefer inom äldreboendena har fått utbildning i ekonomi. Under

våren har förvaltningen prövat så kallade öppna kurser för chefer inom ekonomi och personaladministration. Kurserna var mycket uppskattade och förvaltningen fortsatte därför med dessa även under hösten.

De olika chefsgrupperna har arbetat med teman som hälsa och ledarskap. Alla chefer har haft i uppdrag att arbeta med ökad frisknärvaro, delaktighet och inflytande samt att utveckla arbetsplatsträffar och lokala samverkansgrupper.

Under våren gjordes en inventering av enhetschefernas behov av kompetensutveckling inom ledarskap och administrativa processer. En individuell kompetensutvecklingsplan har därefter upprättats för varje chef.

Statistik

Vid årets slut arbetade totalt 86 chefer, exklusive förvaltningsledning, inom förvaltningen. 36 är enhetschefer och 50 är biträdande enhetschefer. Av enhetscheferna är 24 kvinnor (67 %) och 12 män (33 %). Av de biträdande enhetscheferna är 43 kvinnor (86 %) och 7 män (14 %).

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland medarbetarna har fortsatt att minska och uppgår till 9,7 %, vilket är 1 % lägre än år 2005. Det är framförallt långtidssjukfrånvaron som minskar. Den genomsnittliga sjukfrånvaron per anställd uppgick till 33 dagar.

Liksom föregående år har ett omfattande arbete för att öka närvaron och minska sjukfrånvaron gjorts. För att uppnå detta har olika aktiviteter genomförts som exempelvis friskvårdspeng för arbetsgrupper, sjukanmälan genom företagshälsovården, ökad användning av friskvårdstimmen samt en ”Må bra-vecka” i maj. Ett omfattande friskvårdsprogram har funnits för alla medarbetare.

Ett aktivt rehabiliteringsarbete med både individuella insatser och utbildning av chefer har genomförts. Förvaltningens personalekonomiska bokslut presenteras för nämnden vid ett kommande sammanträde.

Jämställdhet

Förvaltningen har inte haft några diskrimineringsärenden under året.

Övertalighet

Under året har Dalens sjukhem avvecklats, vilket inneburit att bemanningen har anpassats med en neddragning av cirka 40-50 vårdbiträden och undersköterskor. Till största delen har det kunnat lösas genom vakanta tjänster och vikariat. Förvaltningen har även startat en personalpool för att matcha personalöverskottet med behovet av korttidsvikarier inom vården. Totalt har 17 medarbetare preciserats som övertaliga.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

Samverkan

Ett lokalt samverkansavtal har träffats med landstinget, arbetsförmedlingen och ett försäkringskasseområde. För det andra försäkringskasseområdet är avtalet ännu inte klart.

Flyktingmottagande

Enskede-Årsta, Farsta, Skarpnäcks och Vantörs stadsdelsförvaltningar har ett gemensamt flyktingmottagande parallellt med det gemensamma arbetsmarknadsprojektet "Arbetsforum Sydost". Individuella introduktionsplaner görs upp där målet är egen försörjning. I planen ingår en kombination av aktiviteter som erbjuds i samarbete med SFI (svenska för invandrare), vuxenutbildning, rekryteringsprogram samt stadsdelarnas egna insatser samt andra aktörer.

Fokus har varit att individen snarast möjligt ska bli självförsörjande och i övrigt kunna etablera sig i samhället. Motivationsarbete och samarbete med andra myndigheter har varit viktigt.

Samarbetet med arbetsförmedlingen har intensifierats. Arbetsförmedlingens nya direktiv och ändrade budget har inneburit förändringar i verksamheten och i viss mån färre insatser under en period. Tillsammans med länsarbetsnämnden har ett arbete bedrivits för att utveckla gemensamma insatser för staden och arbetsförmedlingen. Under året har arbetsmarknadsverket inlett en försöksverksamhet där nyanlända i tre län ska erbjudas deltagande. Syftet är att hitta nya möjligheter för snabb etablering på arbetsmarknaden. På den gemensamma flyktingmottagningen är det flyktingar inom Vantör som fått möjlighet att delta från 1 januari 2007.

Flyktingmottagningen har deltagit i det övergripande samarbetet med landstinget för att möjliggöra hälsofrämjande insatser. Samarbetet med psykiatri lokalt har även varit ett viktigt inslag i flyktingmottagandet.

Projekt

För de flyktingar som är sjukskrivna eller har omfattande problematik har insatser erbjudits genom projektet "Mobilisering-Hälsa". Syftet har varit att hjälpa flyktingarna att komma vidare i sin planering mot en etablering i samhället. De som deltagit har haft en stark önskan att gå vidare till egen försörjning.

Genom EU:s flyktingfond har medel beviljats till projektet "Yrkesguide" för flyktingar. Syftet har varit att matcha en flykting med yrkesbakgrund med en person som är förankrad i det svenska samhället.

Ekonomiskt bistånd

Stadens mål om att halvera antalet personer med ekonomiskt bistånd från år 1999 har inte nåtts. Från januari till december är minskningen i genomsnitt 66,5 %, jämfört med år 1999. Minskningen är lägre än stadens snitt 62,6 %, men något större än minskningen år 2005.

För att uppnå stadens mål har riktade insatser gjorts för arbetslösa, sjukskrivna och SFI-studerande. Arbetslösa har deltagit i arbetsmarknadsprojekten ”Afso”, ”arbete.nu” och ”FRAM”. För arbetslösa med utländsk bakgrund har förvaltningen kunnat erbjuda kompetenshöjande utbildning genom Kompetens Syd. För SFI-studerande har praktik varit ett viktigt komplement till studierna. Samverkan med försäkringskassan, landstinget och arbetsförmedlingen har utvecklats, bland annat kring målgruppen sjukskrivna nollklassade. Förvaltningen har anlitat en konsultläkare för att bedöma de medicinska underlagen och utifrån dessa planera lämpliga åtgärder. Detta är ett långsiktigt arbete, som ibland utmynnar i att försäkringskassan beslutar om att ge den enskilde sjukersättning.

Utredningar och domar

Inom ekonomiskt bistånd kom 171 domar. I dessa återförvisades 17 ärenden för ny prövning och i sju domar fick den enskilde rätt. Tre klagomål har kommit in till länsstyrelsen och ett till justitieombudsmannen. Klagomålen har handlat om bemötande, handläggning och beslut. Länsstyrelsen har inte uttalat kritik mot förvaltningen, men i ett fall uttalat att ”en genomtänkt hantering av klagomål och bemötande kan utgöra en viktig del av socialtjänstens kvalitetsarbete”. Klagomålet till JO togs inte upp till behandling.

Arbetsmarknadsåtgärder

Projekt

Förvaltningen har deltagit i tre projekt, som vänt sig till arbetslösa.

- Projektet arbete.nu i samarbete med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har vänt sig till unga i åldern 18-24 år. Förutom stöd i att söka arbete har lärlingsplatser, vägledning till utbildningar, praktik och arbetsträning erbjudits. Projektet avslutades i december. Utvärderingen visar att försörjningsstödet för målgruppen minskade. Efter avslutad kontakt var 65 % av ungdomarna inte längre aktuella för försörjningsstöd. Insatserna fortsätter i ordinarie verksamhet.
- FRAM- projektet inom förvaltningen har haft som målgrupp unga arbetslösa upp till 30 år, vilka bedömts stå långt ifrån arbetsmarknaden. I projektet erbjöds arbetsträning som underlag för en individuell planering med målet att på sikt nå självförsörjning. Drygt 30 ungdomar deltog under kortare eller längre tid upp till max 6 månader. Genom att utföra uppdrag inom förvaltningens olika verksamheter minskade våra kostnader.

- Projektet Afso (Arbetsforum Sydost) har vänt sig till arbetslösa över 24 år och var ett samarbete mellan Enskede-Årsta, Farsta, Skarpnäcks och Vantörs stadsdelsförvaltningar. Syftet har varit att utveckla och samordna arbetsmarknadsinsatser, minska kostnaderna för ekonomiskt bistånd samt utveckla en långsiktig samverkansmodell. En daglig verksamhet har erbjudits de som saknar egen försörjning till följd av arbetslöshet. Under året har 397 arbetslösa i Enskede-Årsta hänvisats till Afso. Av de 189 som deltagit fick 95 jobb och 44 påbörjade utbildning. Insatserna fortsätter i ordinarie verksamhet.

Förvaltningen har också samarbetat med andra projekt och köpt platser. Inom förvaltningen har 16 platser i arbetsträning kunnat erbjudas personer som behövt stöd för att på sikt komma ut på arbetsmarknaden.

Förvaltningen har 36 personer i OSA- (offentligt skyddad) anställning. Tanken är att anställningen ska vara ett led i att så småningom komma ut på arbetsmarknaden. För många av de OSA-anställda har detta inte varit möjligt, vilket medför att genomströmningen är låg.

Vidare har en extra arbetskonsulent arbetat med att följa upp alla ungdomar med försörjningsstöd, som inte deltagit i projektet arbete.nu och även följa upp gymnasieungdomar med försörjningsstöd.

Feriearbeten för ungdomar

Förvaltningen erbjöd totalt 137 ungdomar feriearbete under sommaren. 125 platser ordnades inom förvaltningens egna verksamheter och resterande 12 platser inom park- och trädgårdsskötsel. Den totala kostnaden uppgick till 1,2 miljoner kronor.

Kommunala ungdomsprogrammet och ungdomsgarantin

Under året har 9 ungdomar deltagit i kommunala ungdomsprogrammet (KUP) och 25 i ungdomsgarantin (UG). Insatserna har i huvudsak varit praktik inom bland annat butik, restaurang, förskola, kontor, tryckeri, frisör och service.

Två ungdomar i UG har deltagit i projekt inom förvaltningen. Förvaltningen har inlett samarbete med Navigatorcentrum Syd. En kontaktperson har det övergripande ansvaret för samarbetet med Navigatorcentrum och en särskild kontaktperson finns för ungdomar med försörjningsstöd. Centret har arbetat med 11 unga från Enskede-Årsta, men inte placerat någon i KUP.

Miljöbilar

Förvaltningen har vid inköp eller leasing av bilar valt miljöbilar som drivs med etanol, biogas eller är elhybrider.

Parker och grönområden

Förvaltningen har 18 brukaravtal för att få en aktiv samverkan med bland annat boende och föreningar i området.

Under året har parkinvesteringar gjorts i området, i första hand har parklekarna rustats upp och handikappanpassats och parkmark rustats upp. Följande projekt har genomförts:

Valla torg

Parkleken har rustats upp med ny utrustning och handikappanpassning. Plantering och grässådd återstår och görs våren 2007.

Skälderviksplan

Murar och plattytor har reparerats och bänkar och möbler bytts ut. Planteringar återstår och görs våren 2007.

Vivstavarvsparken

Ny lekutrustning och grill har installerats.

Sägverksparken

Parkleken har byggts om på grund av tidigare felmonterad lekutrustning. Ny utrustning har installerats samt handikappanpassning har gjorts. Vissa mindre arbeten återstår till våren 2007.

Backstugan

Grönytor och sittplats har rustats upp.

Gullmarsplan

Parkvägen från Gullmarsplan till Årstaviken har byggts om på grund av erosion. I övrigt så avvaktar stadsdelen med åtgärder inför den upprustning som trafik- och renhållningskontoret ska göra.

Träderskolan

Parkleken har rustats upp. Projektet har påbörjats och färdigställs första halvåret 2007, enligt planerna.

En parkplan tas fram under år 2007.

Trygg och säker stad

Under året har städinsatserna i området intensifierats. Två städkampanjer, där elever och föreningar har plockstädat områden, har genomförts. Anställda med anställningsstöd har kontinuerligt plockstädat kring Gullmarsplan och Globen. Vid utsatta platser har 35 nya papperskorgar och säckställningar satts upp, till exempel vid Gullmarsplan. På grund av en generellt ökad nedskräpning i vissa områden blir effekterna av de extra städinsatserna knappt märkbara.

Samrådsmöten för nya bostäder har arrangerats vid sex tillfällen. Det stora projektet kring Årstälänken och ny bebyggelse längs den sydvästra delen av Sandfjärdsgatan diskuterades under första kvartalet och resulterade i vissa ändringarna i förslaget till detaljplan.

Brottsförebyggande arbete (BRÅ)

Det brottsförebyggande rådet har haft som uppdrag att följa utvecklingen och föreslå brottsförebyggande åtgärder inom stadsdelen. Framförallt har åtgärder som vänder sig till ungdomar upp till 18 år prioriteras. För att stötta föräldravandringarna i området bildades "Vuxna i Enskede-Årsta", vilket lett till att vandringar nu

görs i hela stadsdelsområdet. Under Ung 08:s arrangemang arbetade föräldravandarna varje kväll och erbjöd bland annat ungdomar skjuts hem. Detta var mycket uppskattat av alla föräldrar. Föräldrarna som är aktiva i vandringarna har fått utbildning i dagens ungdomskultur, konflikthantering samt lag och rätt.

Förvaltningen har påbörjat ett samarbete med Stockholms Alliansen. Alliansen är en organisation som skapats av AIK, Djurgården och Hammarby för att förebygga nyrekrytering till extrema grupper av fotbollssupporters. Arbetet börjar med att berörda skolor besöks för att etablera kontakt med rektor, lärare och elever.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Stadsdelsförnyelsen

Under året har barn och ungdomar varit i fokus för stadsdelsförnyelsen i Östberga. Flera satsningar har gjorts både i förskolor och skolan samt på fritidsgården. En hel del av projekten och insatserna kommer att leva vidare i området, som exempelvis de upprustade lekparkerna och planteringarna, Hälsans Stig, skyltningen av Göta landsväg och gravfältet vid Kvarnbacken, satsningar inom Östbergaskolan, renovering av skateboardrampen och minigolfbanan med mera.

Utifrån den boendeenkät som gjordes 2004 beslöt förvaltningen att rusta upp utemiljön och arbeta för en ökad trivsel och trygghet i området. En ny boendeenkät gjordes under året, vilken visar att de lokala målen om trivsel och trygghet uppfyllts till viss del. En slutrapport över stadsdelsförnyelsens arbete under de tre åren distribueras till alla boende och föreningar i Östberga i början av år 2007.

Demokrati – allas lika värde, allas möjlighet till delaktighet

Under våren fick stadsdelsnämnden 200 000 kronor till särskilda insatser för ökat valdeltagande, jämställdhet och mångfald. Följande insatser har gjorts:

- Två demokratiinformatörer projektanställdes på halvtid 31 juli-22 september. Syftet var att öka valdeltagandet i Dalen och Östberga samt öka kunskapen om det svenska demokratiska systemet.
- Två demokratikvällar arrangerades i Dalen och Östberga. Syftet var att skapa intresse för demokrati och det svenska demokratiska systemet.
- En gratiskort-kampanj gjordes tillsammans med femton andra stadsdelsförvaltningar. Syftet var att öka valdeltagandet bland unga väljare.

Effekten av insatserna är svår att mäta. Demokratikvällarna hade i genomsnitt 20 deltagare. Valdeltagandet ökade stort i Dalen, men marginellt i Östberga.

Satsning på mångfald – mot diskriminering

Förskolorna i Dalen och Östberga har gjort en inventering av modersmålsstödet i förskolan samt utarbetat en plan för språkarbetet. Modersmålsgrupper har organiserats i fyra olika språk. I en enkät bland arabisk-och tigrinjatalande föräldrar svarade de att barnen redan efter några veckors modersmålsstöd hade förbättrat sitt modersmål. I förskolorna i Stureby och Östberga har fjorton pedagoger utbildats inom kompetensfondens projekt ”Mötet med de flerspråkiga barnen”.

Jämställdhets- och mångfaldsplan

Alla förskolor har arbetat med jämställdhetsprojektet ”Genusperspektiv i förskolan” för att driva en process att arbeta med jämställdhet ur ett genusperspektiv kopplat till värdegrunden. Förvaltningen startade i september 2006 ett projekt på temat ”Genusperspektiv i skolan”. Syftet var att visa hur barn och unga ges möjlighet att använda sig själva och sin miljö utan att hämmas av traditionella köns-mönster. Vid flera skolor ingår temat livskunskap som en del av elevhälsoplanen. Handlingsplaner för detta arbete har tagits fram och särskilda resurser har fördelats till skolorna.

Barn och elever med funktionshinder har så långt det är möjligt deltagit i förskolornas och skolornas gemensamma aktiviteter. Tillgängligheten till lokalerna och behovet av pedagogiska hjälpmedel har setts över kontinuerligt. Olika religiösa högtider har uppmärksamats. Tillgängligheten för personer med funktionshinder har beaktats i all planering när verksamhetslokaler byggs om.

Inför årets löneöversyn togs lönestatistik fram utifrån kön och ålder för varje enhet. En diskussion har också förts kring bakgrunden till löneskillnader inom vissa yrken. En rekryteringspolicy håller nu på att arbetas fram, där arbetet med att motverka diskriminering kommer att belysas.

Ta ansvar för ekonomin

Utfall jämfört med budget

Verksamhetsberättelse 2006	Verksamhetsplan 2006	Utfall	Avvikelse
Anslag 1			
Kostnader	1 535,5	1 530,4	5,2
Intäkter	-265,3	-280,2	14,9
Netto	1 270,2	1 250,1	20,1
Anslag 2			
Kostnader	70,4	82,4	-12,0
Intäkter	-9,7	-22,9	13,2
Netto	60,7	59,5	1,2
Förändring av resultatfonden			-2,8
Nämnden totalt	1 330,9	1 309,6	18,5
Ej utnyttjade stimulansbidrag			-2,5
Justerat resultat	1 330,9	1 309,6	16,0

Nämndens bokslut visar ett överskott på 21,3 miljoner kronor, jämfört med budgeten för år 2006. Av detta ska 2,8 miljoner kronor, som är överskott vid resultatenheter, avsättas till resultatfonden. Vidare återredovisas 2,5 miljoner kronor för stimulansbidrag för Tussmötegårdens och Åsens vård- och omsorgsboenden, se avsnittet om Stimulansbidrag, sid. 34.

Efter avsättning till resultatfond och återredovisning återstår ett överskott på 16 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 1 % av nämndens bruttobudget.

Utfall och kommentarer per verksamhetsområde

Verksamhetsberättelse 2006	Budget	Utfall	Resultat-fond	Avvikelse
Verksamhet				
Nämnd- och förvaltningsadministration	51,0	51,4		-0,4
Individ- och familjeomsorg	87,6	83,6		4,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	26,4	26,1		0,3
Stadsmiljöverksamhet	24,3	30,4		-6,1
Förskoleverksamhet	184,8	169,8		15,0
Skolbarnsomsorg	41,8	39,3		2,5
Grundskola	308,7	302,3	2,8	3,6
Särskola	10,0	9,1		0,9
Flyktingmottagande	4,9	3,1		1,8
Äldreomsorg	412,5	417,2		-4,7
Omsorg om funktionshindrade	132,4	132,7		-0,3
Fritid och kultur	12,4	11,4		1,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0		0,0
Summa anslag 1	1 270,2	1 250,1	2,8	17,3
Arbetsmarknadsåtgärder	4,9	4,6		0,3
Ekonomiskt bistånd	55,8	54,8		1,0
Summa anslag 2	60,7	59,5	0,0	1,2
Totalt nämnden	1 330,9	1 309,6	2,8	18,5
Ej utnyttjade stimulansbidrag				-2,5
Summa	1 330,9	1 309,6	2,8	16,0

Utfallet per verksamhet kännetecknas i stort sett av överskott inom de pedagogiska verksamheterna och underskott inom äldreomsorgen. Överskottet beror främst på minskade lokalkostnader och överskott på de övergripande kostnaderna. Underskottet inom äldreomsorgen beror till största delen på att Dalens sjukhem avvecklats samt fortsatta budgethållningsproblem inom hemtjänsten.

Utförligare analyser per verksamhet redovisas nedan.

Förskoleverksamhet

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Förskoleverksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse
Förskoleverksamhet	146 160	135 374	10 786
Lokaler	34 410	30 879	3 531
Verksamhetsövergripande	4 230	3 547	683
Summa	184 800	169 800	15 000

Förskolan visar ett överskott på 15 miljoner kronor, varav 3,5 miljoner kronor är minskade lokalkostnader. Utbyggnaden inom förskolan budgeterades på helår men starterna skedde senare under året. Resterande 11,5 miljoner kronor beror bland annat på att avsatta medel, 7 miljoner kronor för oförutsedda utgifter och barnomsorgsgarantin, inte behövt användas.

Enheterna visar ett överskott på cirka 1,5 miljoner kronor, vilket till viss del beror på att avsatta medel för barnomsorg på obekvämt arbetstid använts till äldre barn och därför redovisas som skolbarnsomsorg. Resterande överskott beror bland annat på lägre personalkostnader än budgeterat, eftersom det varit svårt att rekrytera förskollärare.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Kostnader har ökat med 19,9 miljoner kronor, jämfört med år 2005. Av dessa är 11,5 miljoner kronor personalkostnader, vilket främst beror på utbyggnaden av förskoleavdelningar. Vidare har kostnaderna för inventarier och övriga kostnader ökat, vilket beror på att nya avdelningar utrustats.

Intäkterna har ökat med 2,1 miljoner kronor. Orsaken är ökade avgifter för fler barn samt intäkter från kompetensfonden, plusjobbare, jobbrobation med mera.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Nämnden har inte beslutat om några åtgärder inom förskoleområdet under året.

Nyckeltal

Antal barn 2006	Snitt		Antal		Snitt 2006
	2004	2005	060331	060930	
Förskola	1463	1520	1 615	1 590	1 603
Familjedaghem	35	23	18	16	17
Allmän förskola	19	14	17	12	15
Summa	1 517	1 557	1 650	1 618	1 634

Barn per barngrupp	2005	2006
Antal barn	1 542	1 613
Antal avdelningar	99	112
Barn per avdelning	15,6	14,4

Skola, skolbarnsomsorg och särskola

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Skolbarnsomsorg	Budget	Utfall	Avvikelse
Fritidshem m.m.	36 680	35 871	809
Lokaler	2 100	1 655	445
Kollo	3 010	1 774	1 236
Summa	41 790	39 300	2 490

Grundskola	Budget	Utfall	Avvikelse
Skolverksamhet	227 240	226 975	265
Lokaler	76 000	71 127	4 873
Verksamhetsövergripande	5 440	4 198	1 242
Summa	308 680	302 300	6 380

Särskola	Budget	Utfall	Avvikelse
Skolverksamhet	7 840	7 231	609
Lokaler	2 110	1 869	241
Summa	9 950	9 100	850

Utbildning totalt	Budget	Utfall	Avvikelse
Grundskola	308 680	302 300	6 380
Särskola	9 950	9 100	850
Skolbarnsomsorg	41 790	39 300	2 490
Summa	360 420	350 700	9 720

Sammantaget visar resultatet för grundskola inklusive skolbarnsomsorg och särskola ett överskott på 9,7 miljoner kronor. Den främsta orsaken är att lokalkostnaderna blivit 5,6 miljoner kronor lägre än budgeterat. Orsaken är förändringar i hyressättningen samt delvis uteblivna ombyggnader.

Skolorna visar ett överskott på totalt 1,2 miljoner kronor. Resultatenheterna lämnar ett överskott på 3,0 miljoner kronor, varav 2,4 miljoner kronor förs över till år 2007. Östbergaskolan och Enskedefältets skola, som inte är resultatenheter, redovisar ett underskott på totalt 2,4 miljoner kronor. Orsaken till Östbergaskolans underskott, 1,1 miljoner kronor, är att antalet elever minskat och att kostnaderna inte har minskat i motsvarande takt. Enskedefältets underskott, 1,3 miljoner kro-

nor, beror på att antalet resurskrävande elever ökade under hösten och ett ökat behov av modersmålsundervisning.

Särskolans överskott på 0,9 miljoner kronor ska balanseras mot förskolans kostnader. Detta gäller särskolebarn som går kvar inom förskolan. Kolloverksamheten redovisar ett överskott på 1,2 miljoner kronor. Orsaken är att färre barn ansökte om plats samt lägre kostnader för entreprenörer.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna har ökat med 8,4 miljoner kronor inom skola, skolbarnsomsorg och särskola. Av dessa är 7,3 miljoner kronor personalkostnader, vilket främst beror på löneökningar. Lokalkostnaderna har minskat med 2,7 miljoner kronor på grund av minskade investeringskostnader.

Intäkterna har minskat med 8,6 miljoner kronor. Orsaken är att ansvaret för särskolan och funktionshindrade elever fördes över till stadsdelarna från och med 1 juli 2005. Tidigare år har förvaltningen fått ersättning från utbildningsförvaltningen för alla elever inom särskola och med funktionshinder (FH). Från och med juli 2005 utgår endast ersättning för elever från andra kommuner.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Nämnden har inte beslutat om några åtgärder inom utbildningsområdet under året.

Vid Östbergaskolan och Enskedefältets skola har åtgärder vidtagits under hösten för att minska underskottet, anpassa verksamheten till givna ramar samt komma i balans inför år 2007.

Nyckeltal

Antal elever	2005			2006		
	vt	ht	snitt	vt	ht	snitt
Grundskolelever exkl FH och särskolan	3 799	3 911	3 855	3 920	3 935	3 928
varav fr andra kommuner	29	32	31	55	43	49
Elever inom FH	38	42	40	43	35	39
varav andra kommuner	21	24	23	25	21	23
Särskolelever inkl gymnsär	37	37	37	40	40	40
varav andra kommuner	6	4	5	4	4	4
Summa elever	3 874	3 990	3 932	4 003	4 010	4 007

Skolbarnomsorgen 2006	Snitt		Antal		Snitt 2006
	2004	2005	060331	060930	
Summa	1 488	1 473	1 513	1 493	1 503

Äldreomsorg

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Äldreomsorg	Budget	Utfall	Avvikelse
Vård- och omsorgsboenden	288 960	293 028	-4 068
Hemtjänst och servicehus	84 300	85 851	-1 551
Öppen verksamhet och aktivering	1 600	1 568	32
Lokaler	16 000	15 468	532
Biståndsbedömning	9 220	7 746	1 474
Verksamhetsövergripande	12 410	13 539	-1 129
Summa	412 490	417 200	-4 710

Beställaravdelningens kostnader för äldreomsorgen uppgick till 352,9 miljoner kronor, vilket är 2,9 miljoner kronor lägre än budgeten för år 2006. Orsaken är minskat behov av vårdplatser under våren och sommaren. Under hösten har antalet placeringar återigen ökat.

Underskottet på 4,7 miljoner kronor återfinns främst inom utförarenheterna. Hemtjänsten visar ett sammanlagt underskott på 7,8 miljoner kronor, vilket är en försämring jämfört med år 2005. Neddragningar av 14,8 tjänster förväntas ge full effekt först under år 2007. Sjukhemmen visar ett underskott på 3,9 miljoner kronor. Orsaken är främst omstrukturering till färre platser på Dalens sjukhem. Sammantaget visar sjukhemmen ett bättre resultat än förra året.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna för äldreomsorgen har ökat med 3,3 miljoner kronor. Personalkostnaderna har minskat med 8,4 miljoner kronor och lokalkostnaderna med 1,5 miljoner kronor. Orsaken är ett minskat antal platser vid Dalens sjukhem. Inhyrning av personal har ökat något, men håller sig fortfarande på en mycket låg nivå. Utöver det har kostnaderna för externa köp av platser inom vård- och omsorgsboendena ökat med cirka 10 miljoner kronor.

Intäkterna har ökat med 2,1 miljoner kronor, vilket främst beror på att projektmedel från kompetensfonden ökade med 7,2 miljoner kronor jämfört med år 2005. Försäljningen av platser och övriga intäkter minskade med 5,1 miljoner kronor.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Nämnden har inte beslutat om några åtgärder inom äldreomsorgen under året.

Nyckeltal

	Utfall 2005	Verksamhetsplan 2006	Utfall 2006
Sjukhem*	354	350	328
Älderdomshem*	66	66	60
Gruppboende*	87	91	92
Hemtjänstinsatser inkl servicehus	1156	1205	1179
Summa	1663	1712	1659

* Avser antal helårsplatser.

Stöd och service åt personer med funktionsnedsättning

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Funktionshinder	Budget	Utfall	Avvikelse
Insatser	119 540	122 404	-2 864
Lokaler	2 300	380	1 920
Svedmyrbadet	2 910	3 015	-105
Verksamhetsövergripande	7 620	6 901	719
Summa	132 370	132 700	-330

Omsorg om funktionshindrade visar en budget i balans (-0,3 mnkr). Beställarsidan har ett underskott på 3,5 miljoner kronor och utförarna ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Orsaken till underskottet är till stor del ökade kostnader för LASS de 20 första timmarna. Resten är jämnt fördelat mellan insatser för vuxna samt barn och ungdom. Överskottet på lokaler beror på att starten av nya verksamheter har senarelagts.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna har minskat med 0,9 miljoner kronor och intäkterna med 1,2 miljoner. De minskade kostnaderna återfinns inom korttidshem/familjer enligt LSS och övrig handikappomsorg. De minskade intäkterna återfinns inom personlig assistans enligt LASS och bostad med särskild service enligt LASS.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Nämnden har inte beslutat om åtgärder inom omsorg om funktionshindrade under året.

Nyckeltal

Omsorg om funktionshindrade	Verksamhetsplan 2006	Antal 2006
Gruppboende	55	55
Daglig verksamhet	90	91
Bostad med särskild service	4	5
Korttidshem/-familjer/-boende	46	46
Personlig assistans enligt LASS, timmar	264 000	245 000

Assistansenheten har förlorat 19 000 LASS-timmar till följd av att ett stort antal brukare flyttat eller avlidit. Flera av brukarna hade assistans dygnet runt. Några brukare har flyttat till privat utförare.

Individ- och familjeomsorg

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Individ- och familjeomsorg	Budget	Utfall	Avvikelse
Barn och ungdom	36 770	37 769	-999
Vuxna och missbruk	16 340	13 062	3 278
Socialpsykiatri	26 420	26 120	300
Lokaler	4 500	3 893	607
Verksamhetsövergripande	3 530	2 756	774
Summa	87 560	83 600	3 960

Verksamheten inom individ- och familjeomsorg redovisar ett överskott på 4 miljoner kronor. Vuxenenheten har ett överskott på 3,3 miljoner kronor medan barn- och ungdomsenheten har ett underskott på 1,0 miljoner. Socialpsykiatrien visar en budget i balans, varav utförarenheterna visar ett underskott på 3 miljoner och beställarenheten ett överskott på 3,6 miljoner kronor. Övergripande kostnader som lokaler och oförutsedda utgifter ger ett överskott på 1,4 miljoner kronor.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna har minskat med 3,2 miljoner kronor och intäkterna med 0,8 miljoner kronor. Minskningen beror på lägre kostnader för insatser inom vuxenenheten. Intäkter från andra stadsdelar och landstinget till MST och Gullmarsplans beroendemottagning har ökat i samma utsträckning som de externt finansierade projektmedlen minskat.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Nämnden har inte beslutat om åtgärder inom individ- och familjeomsorg under året.

Nyckeltal

Placeringar (exkl. famhem)	Antal årsplatser 2005	Antal årsplatser 2006	Kostnad/d ygn 2005	Kostnad/d ygn 2006
Barn	35	37	1876	1890
Vuxna	93	96	318	250

Placeringar (inkl arbetsplaceringar)	Antal årsplatser 2005	Antal årsplatser 2006
Socialpsykiatri	161	165

Insatserna för vuxna har ökat med 3 helårsplatser samtidigt som kostnaden per dygn har minskat med 21 % jämfört med år 2005. Insatser för barn och ungdomar har ökat med 2 helårsplatser. Den största orsaken till underskottet förklaras av att barn- och ungdomsenheten har haft flera dyra placeringar. Insatserna inom socialpsykiatri har ökat med 4 helårsplatser.

Flyktingmottagande

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Flyktingmottagande	Budget	Utfall	Avvikelse
Flyktingmottagande	4 900	3 100	1 800
Summa	4 900	3 100	1 800

Flyktingmottagandet redovisar ett överskott på 1,8 miljoner kronor. 0,4 miljoner kronor har felaktigt bokförts som försörjningsstöd. Verksamhetens egentliga överskott är därför 1,4 miljoner kronor. Den tillströmning av flyktingar som skedde i början av året har därefter avtagit och varit mer jämn över året. Budgettillskottet som beviljades i tertialrapport 2 har därför inte behövt användas.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna har ökat med 2,1 miljoner kronor, medan intäkterna är oförändrade. Kostnadsökningen förklaras av det ökade antalet flyktingar under året.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Nämnden har inte beslutat om några åtgärder inom flyktingmottagandet under året.

Nyckeltal

Antalet mottagna flyktingar är 78. Av dessa blev 52 aktuella under perioden januari-mars. Därefter har cirka 2-3 flyktingar kommit varje månad. Antalet hushåll har ökat från 12 (26 individer) i januari till 39 (58 individer) i december. Under året

har 23 hushåll (29 individer) avslutats. Flertalet är självförsörjande eller har flyttat till annan kommun. 3 hushåll (5 individer) har övergått till försörjningsstöd.

Kultur och föreningsverksamhet

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Fritid och kultur	Budget	Utfall	Avvikelse
Fritidsverksamhet	8 010	8 045	-35
Uppsökande verksamhet m.m.	2 000	1 310	690
Konsumentvägledning	1 260	725	535
Kulturverksamhet	970	882	88
Lokaler	150	150	0
Summa	12 390	11 112	1 278

Fritid och kultur visar ett överskott på 1,3 miljoner kronor. På grund av en felkontering har kostnader på 0,6 miljoner kronor för konsumentvägledning bokförts som administration. Verksamheten visar därför ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Fältassistenter svarar för 0,5 miljoner kronor av detta, vilket beror på sjuk-skrivningar samt vakanta tjänster.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna har ökat med 0,9 miljoner kronor. Orsaken är främst ökat öppethållande på alla fritidsgårdar och att en träffpunkt för ungdomar öppnat i Sturebyskolan.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Nämnden har inte beslutat om några åtgärder inom fritid och kultur under året.

Stadsmiljö

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Stadsmiljö	Budget	Utfall	Avvikelse
Gatu och parkskötsel	22 400	29 176	-6 776
Stadsdelsförnyelse	500	437	63
Agenda 21	1 400	787	613
Summa	24 300	30 400	-6 100

Stadsmiljöverksamheten visar ett underskott på 6,1 miljoner kronor. Orsaken är främst ökade kostnader för vinterväghållning. Ansvar för trafikleder visar ett underskott på cirka 0,5 miljoner kronor jämfört med budgeten för år 2006. Kostnader för parker inklusive räntor och avskrivningar överensstämmer med budget.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Delar av stadsmiljöverksamhetens kostnader påverkas av väderleken, vilket innebär att det är svårt att göra jämförelser mellan åren. Stora mängder snö transporterades bort under vintern 2006 och bidrog till ökade kostnader.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Nämnden har inte beslutat om några åtgärder inom stadsmiljöverksamheten under året.

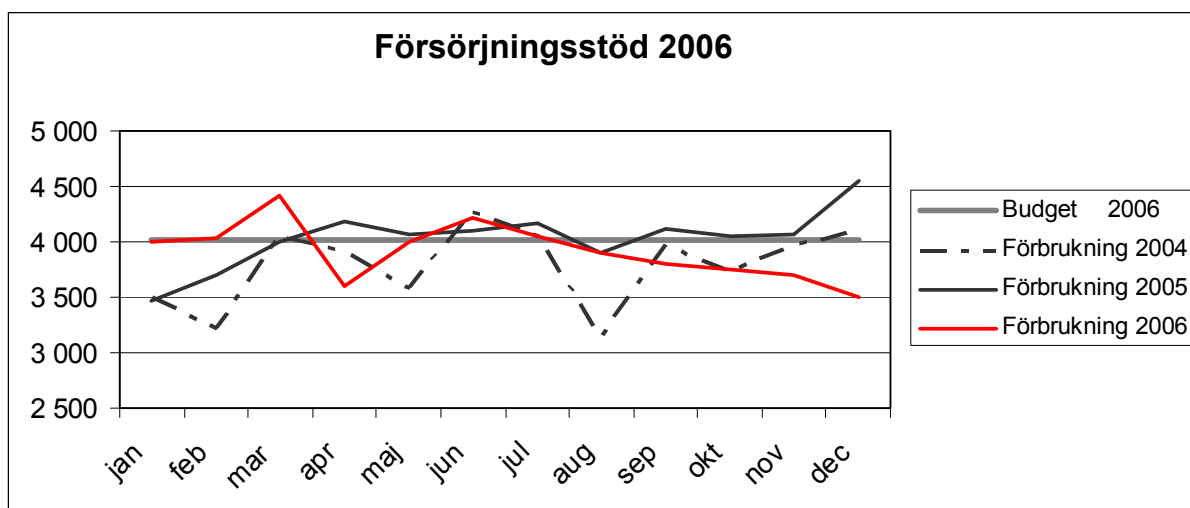
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Anslag 2	Budget	Utfall	Avvikelse
Arbetsmarknadsåtgärder	4 900	4 672	228
Försörjningsstöd	55 800	54 828	972
Summa	60 700	59 500	1 200

Arbetsmarknadsåtgärder ger ett överskott på 0,2 miljoner kronor. Projektet FRAM och feriearbete ger ett underskott på sammanlagt 0,5 miljoner kronor.

Försörjningsstödet ger ett överskott på 1,0 miljoner kronor, vilket beror på minskat ekonomiskt bistånd. De senaste årens trend med ökat ekonomiskt bistånd har vänt. Antalet hushåll var fram till augusti oförändrat jämfört med år 2005. Därefter har antalet minskat och är nu lägre än 2005. I december var antalet hushåll det lägsta sedan februari 2004.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna har ökat med 12,4 miljoner kronor och intäkterna med 11,8 miljoner kronor. Ökningen beror till största delen på plusjobb, utbildningsvikariat med

mera. 0,4 miljoner kronor är en felkontering av flyktingmottagandet på försörjningsstöd.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Nämnden har inte beslutat om några åtgärder inom försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder under året.

Nyckeltal

Antalet vuxna som har fått ekonomiskt bistånd

	Antal vuxna		Halveringsprocent	
	Nämnd	Stad	Nämnd	Staden
jan99-dec99	985	22822	100%	100%
jan04-dec04	617	15172	62,6%	66,5%
jan05-dec05	668	15396	67,8%	67,5%
jan06-dec06	655	14276	66,5%	62,6%

Genomsnittet av antalet vuxna som fått ekonomiskt bistånd har minskat med 13, från 668 till 655 mellan åren 2005 och 2006. Det faktiska antalet vuxna har minskat från 695 i januari till 604 i december 2006.

Antal bidragstagare per försörjningshinder	Bokslut 2006	Bokslut 2005
Arbetslösa	178	239
Otillräcklig inkomst från försäkringskassa	85	90
SFI studerande (svenska för invandrare)	48	68
Sociala/medicinska skäl	120	131
Övriga	173	173
Summa	604	701

Bidragstagare med försörjningshinder har minskat med ungefär 100. Arbetslöshet är fortfarande det största försörjningshindret i alla åldrar men har minskat med 26 %, medan SFI studerande har minskat med 29 %. Sjukskrivna nollklassade var i december 112 personer av totalt 604 bidragsberoende. Under år 2005 ökade andelen hushåll med 10-12 månaders bidragstid. Dessa har minskat från 350 i januari till 312 i december 2006. Åtgärder för arbetslösa ungdomar har förstärkts och arbetsmarknadsläget har förbättrats, vilket har gett effekt under hösten.

Nämnd och förvaltningsadministration

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

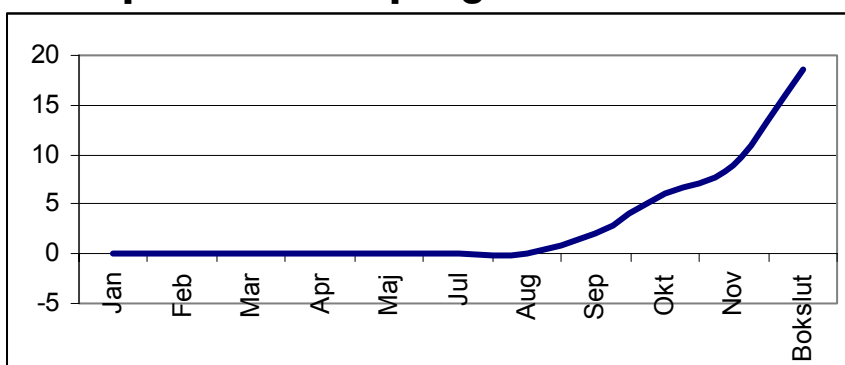
Nämnd och förvaltning	Budget	Utfall	Avvikelse
Nämnden	0	1 765	-1 765
Gemensam administration	0	31 586	-31 586
IT	0	10 581	-10 581
Lokaler	0	6 312	-6 312
Förvaltningsövergripande	0	1 156	-1 156
Summa	0	51 400	-51 400

Verksamheten visar ett underskott på 0,4 miljoner kronor. På grund av en felkontering har kostnader på 0,6 miljoner kronor för konsumentvägledning bokförts som administration. Verksamheten visar därför ett överskott på cirka 0,2 miljoner kronor. Orsaken till underskottet inom gemensam administration på 0,8 miljoner är främst på ökade kostnader för vaktmästeri och kopiering. Underskottet inom IT beror på övertalighetskostnader.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Nettokostnaden har ökat med 4 miljoner kronor jämfört med år 2005, främst inom IT.

Utfall jämfört med prognoser under året

Under första halvåret visade prognoserna på ± 0 i budgetavvikelse för att senare visa på ett allt tydligare överskott. De försiktiga prognoserna berodde på en viss osäkerhet när det gällde kostnadsutvecklingen vid de enheter som var i ekonomisk obalans i början av året. Vidare fanns en osäkerhet kring kostnaderna för utbyggnaden inom förskolan.

Kostnads- och intäktsutveckling

Intäkter

Intäkterna har ökat med 8,4 miljoner kronor jämfört med år 2005. Projektmedel från framförallt kompetensfonden är den största posten. Under året har även intäk-

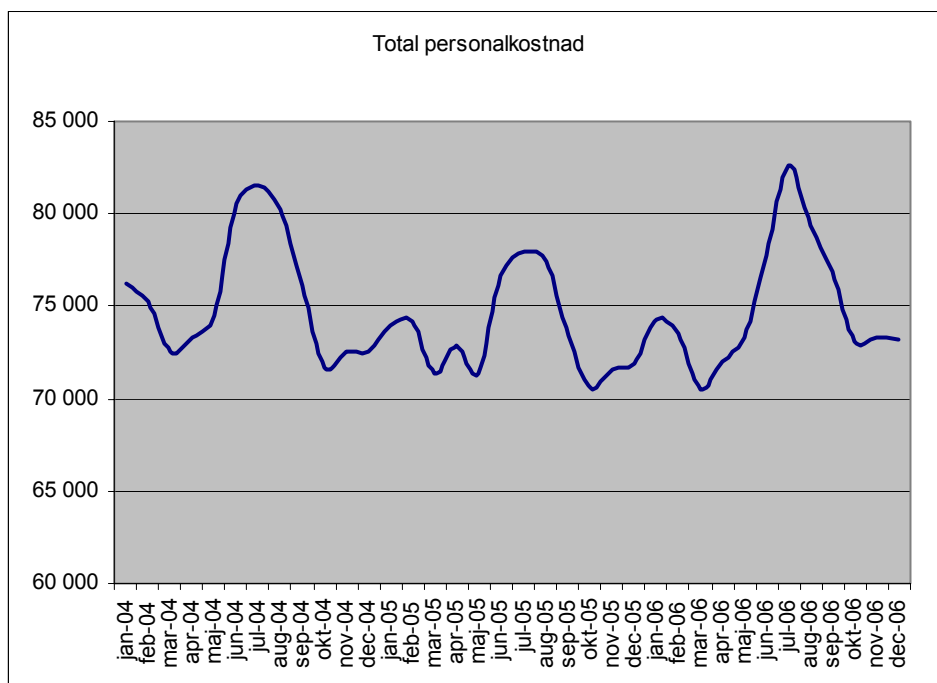
ter för så kallade ”plus-jobbare” tillkommit. Intäkterna för försäljning av verksamhet är i stort sett oförändrade.

Kostnader

Kostnaderna har ökat med 58,4 miljoner kronor jämfört med år 2005. Ökningen beror på projekt inom kompetensfonden samt ”plus-jobb”. Lönekostnaderna har ökat med 12 miljoner kronor, lokalyrorna har minskat med 3 miljoner kronor och inventariiekostnaderna har ökat med 10 miljoner kronor på grund av att nya förskolelokaler utrustats och Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende startats.

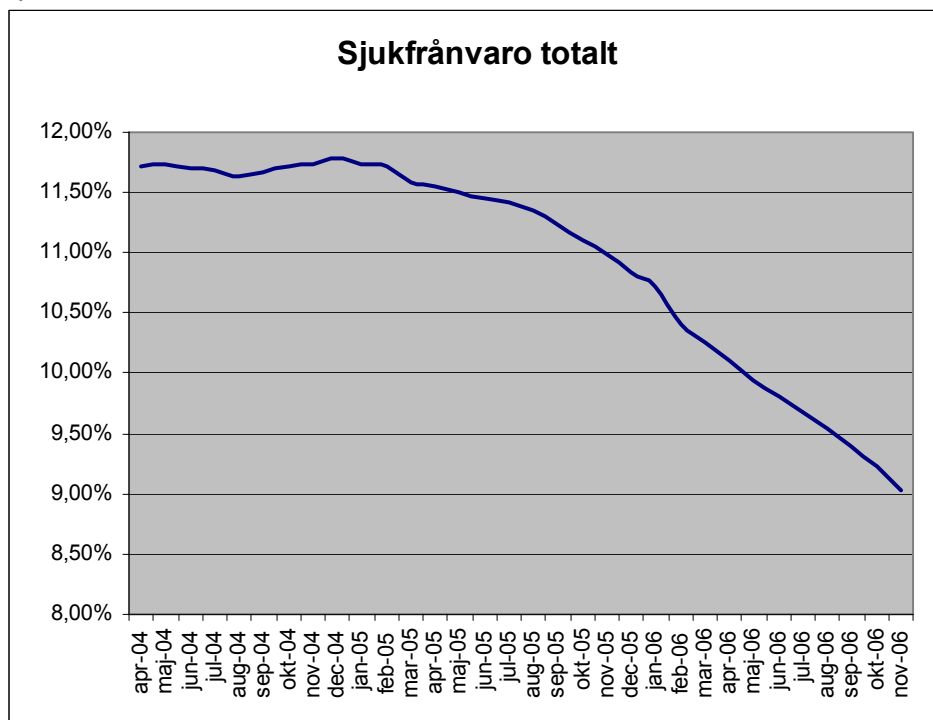
Personalkostnadsutveckling

Personalkostnaderna analyseras grundligare i det personalekonomiska bokslutet som redovisas för nämnden senare under våren. Nedan följer utvalda delar.

Personalkostnaderna har ökat med totalt 30 miljoner kronor jämfört med år 2005. Av dessa är 7 miljoner kronor inom olika projekt och 12 miljoner kronor för ”plus-jobb”. Personalkostnaden för nämndens ordinarie verksamhet har ökat med 12 miljoner kronor. Löneökningar står för den största delen.

Sjukfrånvaro

De senaste årens insatser för att minska sjukfrånvaron har gett märkbart resultat. Framförallt är det de längre sjukperioderna som minskat. Totalt har sjukfrånvaron minskat till 9,03 %.

Projektmedel med mera

Under året har nämnden fått 33,3 miljoner kronor för särskilda projekt. Av dessa är 20,8 miljoner kronor för projekt inom kompetensfonden och 2,4 miljoner kronor för stadsdelsförnyelsen i Östberga. Övriga projektmedel kommer framförallt från EU och länsstyrelsen och riktas främst till individ- och familjeomsorg och insatser för psykiskt funktionshindrade. Av externa projektmedel har 5,4 miljoner kronor förts över till år 2007.

Stimulansbidrag

För att möjliggöra utbyggnad och omstrukturering finns särskilda medel, så kallade stimulansbidrag, reserverade hos kommunstyrelsen. Nämnden har under året fått 15,4 miljoner kronor till följande:

- 5,1 mnkr för att bygga ut förskolor.
- 6,5 mnkr för att starta Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende.
- 1,5 mnkr för att starta en gruppboende inom funktionshinder.
- 0,5 mnkr för att bygga om Åsens vård- och omsorgsboende.
- 1,8 mnkr för att omstrukturera Dalens vård- och omsorgsboende.

Eftersom Tussmötegården startade så sent under året har inte alla medel förbrukats under året. Resterande 0,7 miljoner kronor återredovisas och kommer att sökas i

samband med tertialrapport 1 under år 2007. Ombyggnaden av Åsens vård- och omsorgsboende har blivit försenad. 0,5 miljoner kronor återredovisas därför och kommer att sökas i tertialrapport 1 under år 2007. Starten av Enskededalens gruppbostad för funktionshindrade är försenad. 1,5 miljoner kronor återredovisas därför. Övriga medel har förbrukats.

Resultatenheter

Resultatöverföring för resultatenheter			
Tkr	Från 2005	Utfall 2006	Överförs till 2007
Nytorpsskolan	2 139	-1 016	1 123
Enskede skola	-201	816	615
Enskedefältets skola	-344		
Sturebyskolan	1 420	363	1 783
Skanskvarnsskolan		2 280	2 280
Totala överföringar	3 014	2 443	5 801

Resultatenheternas resultat faller inom ramen för de regler som gäller för resultatöverföring. Enskedefältets skola avslutades som resultatenhet år 2006, vilket innebär att inget resultat överförs. Underskottet från år 2005 har finansierats inom nämndens anslag för år 2006.

Övriga redovisningar

Nämndens arbete med mål för verksamhetsområdena

Under året har förvaltningsledningen haft dialogmöten med alla enheter vid två tillfällen. Vid mötena har enhetens mål, åtaganden, verksamhetsutveckling och ekonomi behandlats. Arbetsplatsombud har deltagit i mötena för att ge sin syn på enhetens måluppfyllelse, medarbetarnas delaktighet med mera. Nytt för i år har varit att alla enheter fått skriftlig återkoppling med en bedömning av styrkor och förbättringsområden. Alla enheter har blivit ålagda att redovisa handlingsplaner för olika specifika områden, som exempelvis förankring och uppföljning av resultatet av medarbetarenkäten och former för brukarinflytande.

Tillgänglighet

Handikappolitiskt program

För att öka medvetenheten och kunskapen om det handikappolitiska programmet bildades en arbetsgrupp med representanter från alla verksamhetsområden. Arbetsgruppen har träffats fyra gånger. Gruppen har även gjort en tillgänglighetsrond på Årstavägen 56A och Dalens allé 3 i samarbete med handikapprådet.

Under våren arrangerades ett informations- och utbildningstillfälle kring det handikappolitiska programmet för alla enhetschefer. Alla verksamheter inom omsorgen om funktionshinder arbetar fortlöpande med att all skriftlig information ska vara lättillgänglig.

Barn och elever med funktionshinder har så långt det är möjligt deltagit i förskolornas och skolornas gemensamma aktiviteter. Tillgängligheten till lokalerna och behovet av pedagogiska hjälpmedel har setts över kontinuerligt. Tillgängligheten för personer med funktionshinder har beaktats i all planering när verksamhetslokaler byggs om.

IT

Under våren ersattes drygt 100 gamla datorer, vilket medförde en avsevärt förbättrad IT-miljö med ökad säkerhet och prestanda. Alla otympliga CST-skärmar har också ersatts med platta och lätta 19"-skärmar. Under hösten påbörjades arbetet med att uppgradera förvaltningens nätverk.

Under året har förskolor och andra verksamheter kopplats upp på nätverket, vilket medfört nya datorer och ADSL-anslutningar. Alla förskolor är numera anslutna till nätverket och har minst en "personaldator", vilket gör det möjligt att bland annat arbeta med digitala bilder.

Beslutet om "IT åt alla" har medfört att 80 % av förvaltningens 2 400 tillsvidareanställda medarbetare nu har en användaridentitet till nätverket med åtkomst till Groupwise, Officeprogram, intranät med mera.

De stora verksamhetssystemen Agresso, Paraplyet med flera har fungerat tillfredsställande för alla användare. Under hösten startade förberedelserna för att införa dataprogrammen ParaSol och Schemas (för detta LapsCare), som kommer att användas av många medarbetare inom äldreomsorgen.

Två PLUS-jobbare har anställts för att ge alla blivande ParaSol-användare grundläggande datautbildning och senare utbildning i programmet. Utbildarna kommer därefter att erbjuda utbildning till övriga medarbetare, framförallt i Groupwise och internet/intranät.

Föreningsbidrag

För år 2006 beviljades bidrag till föreningar som bedriver verksamhet för äldre och funktionshindrade med 113 000 kronor.

Internkontroll

Internkontrollen syftar till att säkerställa att nämndens verksamhet bedrivs enligt de regler som finns och att uppsatta mål genomförs. Under året har följande områden granskats:

Internrevision

Internrevision har genomförts vid sju enheter. Administrativa rutiner har kontrollerats, kontanthantering, lönehantering med mera har granskats. Ingen av enheterna har uppvisat några större brister.

Budgethållning

För att säkra budgethållningen har de enheter som haft eller riskerat att hamna i ekonomisk obalans kallats till återkommande uppföljningsmöten. Realistiska åtgärdsplaner har upprättats och genomförts.

IT

Granskning har gjorts av e-strategi, behörigheter, licenser, lösenordshantering, datasäkerhet samt hur arbetsstationer används. Granskningen har fokuserats på att rutiner finns och används. Vissa stickprovskontroller har genomförts. Granskningen visar inte på några allvarliga brister.

Lönehantering

Lönehantering innebär en stor risk för bedrägeri. Stickprovskontroll har gjorts för att säkerställa att det finns underlag för transaktionerna och att behörig chef attesterat dessa. Inga brister kunde konstateras.

Hantering av Paraplyet

En granskning av hur besluten inom individ- och familjeomsorgen registreras visar att det finns brister. Handläggare har inte tillräcklig kunskap om hur vissa delar av besluten ska registreras. De fel som påträffats är inte av den karaktären att det strider mot lagar och regler kring dokumentation och påverkar inte klienten. Felen påverkar statistik och sammanställningar.

Övriga granskningar

- Det systematiska arbetsmiljöarbetet har granskats vid sex enheter och visar inte på några större brister.
- En kontroll som gjorts visar att alltför många inköp av kost och inkontinenshjälpmedel sker utanför stadens och stadsdelens ramavtal.
- Stickprovskontroll av attestkort och attester i ekonomisystemet. Granskningen visar inte några allvarliga brister.

Bokslut

Årets bokslut har upprättats enligt god redovisningssed och i överensstämmelse med stadens riktlinjer och kommunal redovisningslag. Bokslutet innebär en avslutning av nämndens räkenskaper och visar det gångna årets resultat och ekonomiska ställning på bokslutsdagen. Bokslutet sammanfattas i en balansräkning och en resultaträkning. Balansräkningen visar tillgångar och skulder samt det egna kapitalet den sista december. Av resultaträkningen kan utläsas hur stora kostnader och intäkterna varit under januari till december. Bokslutet kan inte jämföras med nämndens budgetutfall, som innebär en avräkning per verksamhetsområde mot fastställd budget, se bilaga 3.

Analys av balansräkningen

Balansräkningen i siffror finns som bilaga till verksamhetsberättelsen, se bilaga 3.

Tillgångar

Under tillgångar finns kundfordringar, kortfristiga fordringar (är inbetalda till förvaltningen inom cirka två månader), förutbetalda kostnader (till exempel hyror kvartal 1 för 2007), upplupna intäkter (intäkter som inte kommit in 31 december men som gäller 2006) samt kassa och bank. Kundfordringarna har ökat med 3,6 miljoner kronor, varav 2,2 miljoner gäller externa kundfordringar. Orsaken är bland annat förändrade rutiner för hyror inom äldreboendena, där betalningen numera sker direkt till förvaltningen och inte som tidigare direkt till bostadsföretaget.

Förutbetalda kostnader har minskat med 10,1 miljoner kronor, som en följd av att en hel del hyror för år 2007 direkt har bokförts på rätt år. Övriga interimfordringar har minskat med 8,5 miljoner kronor. Skälet är att stadsinterna intäkter för stadsdelsförnyelsen faktureras direkt på år 2006.

Skulder

Under rubriken skulder finns årets resultat (som för förvaltningarna oftast är negativt då merparten av inkomsterna finns hos stadsledningskontoret), leverantörsskulder (fakturer som sänts till postgirot men ännu inte betalats), kortfristiga skulder (projekt pengar, tillgångar i dödsbon och egna medel), förutbetalda intäkter (till exempel hyror kvartal 1 för 2007), upplupna kostnader (fakturer som inte kommit in den 31 december men som gäller år 2006). Leverantörsskulder är 23,6 miljoner kronor högre än förra året. Anledningen är att fler fakturer funnits i systemet och väntat på betalning. Övriga skulder har ökat med 5,3 miljoner kronor på grund av att projektmedel kommit in år 2006 men som ska användas år 2007.

Det egna kapitalet (som inte går att jämföra med privat redovisning) har minskat med 43,0 miljoner kronor. Det beror på att stadsdelens verkliga nettoutbetalningar har varit 43,0 miljoner kronor lägre än det som bokförts och som redovisas i bokslutet. Förvaltningens bokförda totala nettokostnad exklusive investeringar uppgår för året till 1 309,6 miljoner kronor. De verkligt utbetalade nettokostnaderna uppgår till 1 267,6 miljoner kronor (skillnaden mellan dessa utgör förändringen av eget kapital, 43,0 miljoner kronor).

Jämförelse mellan resultaträkningen 2005 och 2006

Årets resultaträkning redovisas under rubriken Nämndens ekonomiska utfall på sid. 20. Resultaträkningen i siffror finns i bilaga 3.

Periodiseringar

Enligt stadens anvisningar fastställde nämnden i samband med bokslutet 1999 beloppsgränser för vad som ska periodiseras.

- Kostnader och intäkter ska redovisas på rätt räkenskapsår, det vill säga det år varan levererats, tjänsten utförts eller händelsen inträffat. Som underlag ska finnas faktura, följesedel eller motsvarande. En skuld eller fordran får

inte bokföras enbart med hänvisning till beställning. Prestationen måste vara utförd.

- Alla kostnader och intäkter som går att registrera med automatik under period 12 och 01 (december och januari) ska redovisas på rätt räkenskapsår. Därefter måste manuell bokföring göras. Poster som bokats manuellt ska vara på belopp över 25 000 kronor.
- Förvaltningens periodiseringar får aldrig försena bokslutet. Vissa poster är undantagna och ska alltid periodiseras enligt regler i stadens redovisningshandbok: hyror, löneskulder, fordringar på personalens löner, redovisning av SL-kort, statsbidrag och andra driftbidrag.

Bilagor

1. SLK: s blanketter
2. Nyckeltal
3. Sifferbokslut och balansräkning
4. Kvalitetsredovisning inom de pedagogiska verksamheterna
5. Lokalt samverkansavtal 2006